

Arbetsmarknadspolitik, försvarsmakten, det tredje skiftet

Gunnar Gillberg, Lars Ivarsson, Kristina Palm
och Anna Peixoto

Arbetsmarknad & Arbetsliv nr.1 2024 innehåller tre artiklar och tre bokrecensioner.

I artikeln ”Parternas omställningsorganisationer i det nya arbetsmarknadspolitiska landskapet” kartlägger Elin Ennerberg och Jayeon Lee hur omställningsorganisationerna är organiserade och vilka typer av externa privata aktörer som anlitas för att på olika sätt hjälpa personer som blivit av med sina arbeten att (i slutändan) få en ny anställning. Det kan handla om kompetensutveckling/vidareutbildning och/eller karriärbyte. I kartläggningen ingår de sju omställningsorganisationer (vilka erhåller statligt ekonomiskt stöd) som är registrerade hos Kammarkollegiet, och som ska bedriva ”omställningsinsatser”. I artikeln framkommer det att omställningsarbetet kan bedrivas *in-house* eller *outsourcat* eller i en kombination av de båda. Det förefaller finnas tämligen många privata aktörer som anlitas av omställningsorganisationerna, vilka är ganska ovilliga att tala om vilka privata aktörer de anlitar. En slutsats som författarna drar är att det råder bristande insyn och transparens vad gäller externa privata utförare av arbetsmarknadspolitik.

I artikeln ”Arbetsförhållanden och arbetsrelaterat välbefinnande inom den svenska försvarsmakten” utforskar Leif W Rydstedt och Johan Öberg hur olika aspekter som arbetskrav, stöd och tillgängliga resurser, samt konflikter mellan arbete och privatliv, påverkar välbefinnandet hos svenska militärer. De finner att realistiska arbetskrav, tillsammans med tillräckliga resurser och ett positivt stöd från organisationen och närmaste chefer, är avgörande för att främja välbefinnandet på arbetsplatsen.

Johanna Hibbs undersöker i den explorativa studien ”Föräldrars tredje skift och utmattningssyndrom” om det finns ett samband mellan ansvar för projektledning av det obetalda arbetet i hemmet, det hon kallar tredje skiftet och risk för utmattningssyndrom. Hon finner ett samband mellan det tredje skiftets

DOI: <https://doi.org/10.58236/aa.26240>

© Författaren/författarna. Detta är en Open Access-artikel som distribueras enligt Creative Commons, licens CC-BY 4.0

kognitiva krav och risk för utmattningssyndrom, vilket skulle kunna vara en betydande faktor för att förstå varför särskilt kvinnor i medelåldern drabbas av utmattningssyndrom.

I detta nummer av tidskriften finns det avslutningsvis tre recensioner. Jan Ch. Karlsson recenserar Daniel Bodéns bok *Från vällingklocka till minutjakt: Övervakning och styrning av arbete från dagsverken till gigekonomi*. Boken beskriver och analyserar hur kontrollen över processen har sett ut i Sverige under 200 år mot bakgrund av ett historiematerialistiskt perspektiv.

Den andra recensionen är skriven av Lennart G Svensson. Recensionen behandlar doktorsavhandlingen *Annektering og identitetsforsterkning. En casestudie om internasjonalisering av høyere utdanning* som lades fram vid Karlstads universitet 2023. Avhandlingen är skriven av Charlotte Sörensen och handlar om det norska högskoleväsendets omvandling under de senaste decennierna. Sörensen analyserar i avhandlingen bland annat den marknadisering och managerialisering som populärt brukar beskrivas i termer av New Public Management, samt vilka konsekvenser denna utveckling har fått för ledarskap, internationalisering och de anställdas motstånd.

Participation är ett begrepp som förenklat kan översättas till brukarinflytande eller kort och gott delaktighet. I den avslutande recensionen tittar Roland Kadefors närmare på en bok som analyserar begreppet ur olika perspektiv. Boken *Participation: Vad När Hur* är en antologi och redaktörer för boken är Verner Denvall och Susanne Iwarsson. Redaktörerna har samlat ett antal kapitel som på olika sätt tränger in i begreppet. I bokens olika kapitel behandlas bland annat partipatorisk design, metoder för partipatoriska utvecklingsprocesser och aktionsforskning.